ادامه از صفحه اول

برای همکاری با تهران تردید نکنید

از همسایگانی که هشت سال، انواع کمک‌ها را در اختیار صدام متجاوز قرار دادند و در تمامی تجاوزات صدام علیه ایران سهیم شدند، باید بیشتر از اینها باشد؛ همسایگانی که متأسفانه برای توطئه علیه ایران اخیرا حتی حاضر به همکاری‌های پنهان و آشکار با اسرائیل شدند. جمهوری اسلامی ایران در رویکردی واقع‌بینانه و به نفع صلح و ثبات در منطقه تمامی این گلایه‌ها را کنار گذاشته است؛ به‌گونه‌ای که تمامی رؤسای جمهوری اسلامی ایران پس از پایان جنگ تحمیلی، درباره لزوم همکاری با تمامی همسایگان، اشتراک نظر داشته‌اند.

۳- رقبای منطقه‌ای ایران، برخلاف تبلیغات روزنامه‌شان، بهتر از هر کس دیگری به این نکته واقف‌اند که جمهوری اسلامی ایران هیچ نقشی در ایجاد و بروز بسیاری از مشکلات منطقه، ازجمله مشکلات داخلی کشورها نداشته است، بنابراین متهم‌کردن ایران به دخالت در امور داخلی دیگر کشورها یا معرفی ایران به‌عنوان عامل برخی مشکلات در منطقه، بیشتر توجیه ضعف و ناکارآمدی دیگران بوده است.

۴- همسایگان مردد در همکاری منطقه‌ای با ایران مطمئن باشند از آنجا که اغلب ملت‌ها و دولت‌های منطقه، سرانجام همکاری با ایران را به‌نفع خودشان ارزیابی خواهند کرد، بنابراین حتما برای کسب منافع بیشتر، جذب فرایندهای همکاری خواهند شد.

۵- آخرین و مهم‌ترین نکته آنکه هیچ‌کس نباید در قالب همکاری‌های منطقه‌ای ایران این انتظار را داشته باشد که ایران به‌عنوان شریک و همکار، ضمانت حل مشکلاتی را برعهده بگیرد که هیچ ربط واقعی به ایران ندارد (نظیر برخی مشکلات داخلی کشورها)؛ چراکه راهبرد اساسی جمهوری اسلامی ایران در منطقه، احیای کارویژه نظام ژاندارمی و برعهده‌گرفتن ضمانت حل‌وفصل مشکلاتی نیست که صرفا ماهیت داخلی داشته و ربطی به ایران ندارند؛ ازاین‌رو چنین رویکردی مغایر با اصول استقلال و احترام به حاکمیت کشورها خواهد بود. رمز موفقیت‌های ایران در منطقه توجه به مطالبات مردمی و احترام به خواست ملت‌ها بوده است.

انرژی‌های تجدیدپذیر، فرهنگ‌سازی و آموزش

همچنین برای تأمین آب گرم در برخی از سرویس‌های بهداشتی عمومی، آب‌گرم‌کن‌های خورشیدی نصب شده است. این پیشگامی را باید به فال نیک گرفت، ولی پرسش این است که روشنایی چراغ‌های راهنمایی یا آب گرم توالت‌های عمومی، چند درصد انرژی کشور را دربر می‌گیرد؟ گام بزرگ‌تر را هنگامی برمی‌داریم که این فناوری را عمومی‌تر کنیم و اتلاف انرژی را به حداقل برسانیم. بعضی از کشورهای همسایه ما که در همین شرایط جغرافیایی و اقلیمی قرار دارند، گام‌های بیشتری برای عمومی‌کردن فناوری‌های خورشیدی برداشته‌اند و از ما جلوتر هستند. نباید منتظر ماند تا مردم به‌صورت خودجوش به فناوری‌های نوینِ بهره‌برداری از انرژی خورشیدی روی بیاورند. تمهیداتی که دولت در این زمینه می‌تواند بیندیشد عبارتند از:

۱. فرهنگ‌سازی و آگاهی‌رسانی: در سال‌های گذشته گهگاه در صداوسیما شاهد انیمیشن «بابابرقی» با جمله معروف «لامپ اضافی خاموش!» بوده‌ایم. همه رسانه‌ها و ازجمله روزنامه‌ها باید به نقش و رسالت خود در این فرهنگ‌سازی عمل کنند.

۲. حمایت از نوآوری‌های داخلی: آب‌گرم‌کن‌های خورشیدی خارجی وارداتی، برای بهره‌برداری بیشتر از آفتاب کم‌رمق در عرض‌های جغرافیایی کشورهای اروپایی و نیز کمتربودن تعداد روزهای آفتابی در این کشورها طراحی و ساخته شده‌اند. در کشور ما آب‌گرمکن خورشیدی می‌تواند با مواد و تجهیزات ارزان‌تری طراحی و ساخته شود.

۳. حمایت از تولیدکنندگان داخلی: مسئولان دولتی یا شهرداری برای بهره‌برداری از انرژی خورشیدی، می‌توانند تجهیزات آن را به صورت مستقیم وارد و نصب کنند. ولی آیا مردم عادی در صورت علاقه‌مندی به این کار می‌توانند به تجهیزات و تأسیسات لازم در بازار دسترسی داشته باشند؟ و به‌فرض دسترسی، آیا هزینه آن برای عموم مردم قابل‌قبول و قابل‌رقابت با وسایل رایج مصرف‌کننده انرژی فسیلی خواهد بود؟

۴. ارائه آموزش‌های لازم: هنرستان‌ها، مراکز آموزش فنی‌وحرفه‌ای و نیز رسانه عمومی صداوسیما هرکدام باید به نقش و وظیفه خود در این زمینه عمل کنند. مردم عادی در صورت تمایل شخصی به بهره‌برداری از انرژی خورشیدی و به فرض آنکه در بازار محدود کنونی بتوانند وسایل و تجهیزات آن را خریداری کنند، در پیداکردن تکنیسین یا استادکاری ورزیده برای نصب و راه‌اندازی آن دچار مشکل خواهند شد.

۵. فراهم‌کردن بسترهای قانونی: به‌دلیل پایین‌بودن بهای انرژی در کشور، متأسفانه اهمیت موضوع مهمی چون عایق‌سازی ساختمان‌ها فراموش شده است. حتی اگر سازنده متعهدی تمایل به عایق‌سازی داشته باشد، مواد و مصالح آن را در بازار کنونی مصالح ساختمانی نخواهد یافت. در این شرایط، بی‌توجهی سازندگان ساختمان‌ها به عایق‌سازی ممکن است عادی به نظر برسد، ولی آیا بی‌توجهی مسئولان و نظارت‌کنندگان قانونی بر ساخت‌وسازها نیز می‌تواند موجه باشد؟

تأمین مالی گلوی صنعت پتروشیمی را می‌فشارد

اتمام ۶۷ طرح در گرو ۴۰ میلیارد دلار سرمایه

محمدرضا سلیمانی: صنعت پتروشیمی را شاید بتوان یکی از پیشران‌های توسعه اقتصادی کشور تلقی کرد. چه از لحاظ نقش آن در افزایش صادرات غیرنفتی و چه از حیث تأثیر آن بر طیف گسترده‌ای از سایر صنایع سبک و سنگین کشور. گستردگی و پیچیدگی این صنعت به‌گونه‌ای است که هرگونه تحلیل در مورد آن، منوط به ورود به حوزه گسترده‌ای از مباحث اقتصادی و فنی خواهد بود. به همین خاطر در این مجال، گوشه‌ای از اقدامات و فعالیت‌های این صنعت را از ابعاد گوناگون بررسی خواهیم کرد.

۱- شاخصه‌های کمی در واحدهای پتروشیمی

در ابتدای سال ۱۳۹۲، ۴۳ واحد پتروشیمی در این صنعت فعال بوده‌اند که این تعداد درحال‌حاضر به ۴۸ واحد رسیده است. ظرفیت منصوبه این واحدها در مقطع ابتدای سال ۱۳۹۲ قریب به ۶۰ میلیون تن بوده که هم‌اکنون به مرز حدود ۶۱.۵ میلیون تن بالغ می‌شود. میزان ظرفیت فعال نیز از ۵۷.۱ میلیون تن در مقطع تحویل دولت، به حدود ۵۹ میلیون تن رسیده است. به‌طور مشابه میزان تولید محصولات پتروشیمی در ابتدای کار دولت یازدهم حدود ۴۱.۳ میلیون تن بوده که در مدت یک سال بعد (در تیرماه ۱۳۹۳) تغییری در آن ایجاد نشده اما آمارهای تیرماه سال جاری حاکی است که این تولیدات به سطح ۴۵ میلیون تن رسیده است. در مرحله بعد به میزان حجم صادرات این صنعت اشاره می‌کنیم. در بازه زمانی از ابتدای تابستان ۱۳۹۱ تا ابتدای تابستان ۱۳۹۲ میزان صادرات محصولات پتروشیمی ۱۵.۳ میلیون تن (به ارزش ۱۱.۲ میلیارد دلار) گزارش شده است. برای فاصله زمانی ابتدای تابستان ۱۳۹۲ تا ابتدای تابستان ۱۳۹۳ شاهد کاهش تناژ صادرات به ۱۳.۱ میلیون تن هستیم که طبعا ارزش صادراتی آن نیز به حدود ۱۰ میلیارد دلار رسیده است. اما برای مقطع زمانی یک‌ساله ابتدای تابستان ۱۳۹۳ تا ابتدای تابستان ۱۳۹۴ به یکباره میزان صادرات به سطح ۱۷.۲ میلیارد تن رسیده که ارزش صادراتی آن ۱۰.۶ میلیارد دلار بوده است.

۲- تخصیص خوراک

میزان تخصیص خوراک به تفکیک نام خوراک و عملکرد مقایسه‌ای سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۳ در جدول زیر آمده است. ارقام ارائه‌شده حاکی از افزایش ۱۶ درصدی در مصرف گاز طبیعی و همچنین رشد ۲۷ درصدی در میزان اتان دریافت‌شده از منابع بالادست (اختصاصا فازهای پارس‌جنوبی) است. درخصوص گاز غنی و گاز ترش نیز به‌ترتیب هشت درصد و شش درصد افزایش مصرف در مقطع زمانی مورداشاره وجود داشته است.

۳- طرح‌های صنعت پتروشیمی

صنعت پتروشیمی یک صنعت پویاست و همواره طرح‌های عمرانی متعددی را در راستای توسعه خود در دست اقدام داشته است.

در ابتدای سال ۱۳۹۲ تعداد ۷۲ طرح پتروشیمی در کشور در حال اجرا بوده است، اما این طرح‌ها پیشرفت یکسانی در عملیات عمرانی نداشته‌اند. از این تعداد، ۱۵ طرح پیشرفت بالای ۶۰ درصد داشته‌اند (البته دو طرح NF3 پتروشیمی بندر امام و متیل‌اتیل‌کتون شیمی‌تکس‌آریا، قبل از روی‌کارآمدن دولت یازدهم در اردیبهشت ۱۳۹۲ افتتاح شدند). این در حالی است که در آخر تیرماه سال جاری از ۶۷ طرح در دست اجرای پتروشیمی، ۱۶ طرح (با ظرفیت قریب به بالای ۹.۸ میلیون تن در سال) پیشرفت بالای ۶۰ درصد دارند. در بین طرح‌های در دست اجرای پتروشیمی، بدیهی خواهد بود که تعدادی با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد در اولویت اول بررسی و رفع موانع (با هدف اتمام هرچه‌سریع‌تر) قرار می‌گیرند. وضعیت پیشرفت این طرح‌ها نشان می‌دهد ۱۶ طرح از این دست در صنعت پتروشیمی تعریف شده که در مجموع نزدیک به ۹هزارو ۷۷۰ هزار تن ظرفیت اسمی دارند.

جدول ۱ - تجزیه اقلام صادراتی- گزارش رسمی گمرک برای عملکرد یک‌ساله ۱۳۹۳ کشور

اقلام	تجزیه اقلام صادرات ۹۳ به میلیارد دلار	سهم از کل ارزش صادرات	صادرات ۹۲ به میلیارد دلار	رشد ۹۳ به نسبت ۹۲
میعانات گازی	۱۴	۲۸	۱۰.۳	۳۶
محصولات پتروشیمی	۱۴.۲	۲۹	۱۰.۸	۳۲
سایر کالاها	۲۱.۵	۴۳	۲۰.۸	۳
جمع	۴۹.۷	۱۰۰	۴۱.۹	–

جدول ۲

ردیف	نام خوراک	واحد	عملکرد سال ۱۳۹۱	عملکرد سال ۱۳۹۳
۱	گاز طبیعی	میلیون مترمکعب در سال	۱۲.۷۶۰	۱۴.۸۰۰
۲	میعانات گازی	هزار تن در سال	۵.۴۵۶	۵.۲۹۳
۳	مایعات گازی	هزار تن در سال	۲.۳۳۳	۲.۴۳۵
۴	نفتا	هزار تن در سال	۱.۸۶۷	۱.۶۳۶
۵	اتان (از منابع بالادستی)	هزار تن در سال	۱.۱۶۳	۱.۴۷۴
۶	گاز غنی	هزار تن در سال	۳.۹۷۵	۴.۳۱۵
۷	گاز ترش	میلیون مترمکعب در سال	۲.۲۳۱	۲.۳۶۷

کمترین درصد پیشرفت ۶۶ و بالاترین آن ۹۸ درصد است؛ کمااینکه سه طرح در مرحله تولید آزمایشی یا آماده راه‌اندازی هستند. برای نمونه طرح پلی‌اتیلن سبک کردستان که در ابتدای سال ۱۳۹۲ حدود ۶۱ درصد پیشرفت داشته، هم‌اکنون به مرز پیشرفت ۹۱ درصد رسیده یا طرح فاز سوم آمونیاک و اوره (به مجری‌گری پردیس) که در ابتدای سال ۱۳۹۲ فقط حدود ۴۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته، درحال‌حاضر حدود ۸۲ درصد پیشرفت داشته است. در این رابطه طرح‌های افتتاح / بهره‌برداری‌شده در طول دوره دو ساله دولت تدبیر و امید، به قرار ذیل هستند.

الف) طرح پلی‌اتیلن سنگین با مجری‌گری پتروشیمی ایلام و ظرفیت ۳۰۰ هزار تن در سال که در اواسط اردیبهشت سال گذشته به افتتاح رسید.

ب) طرح پلی‌اتیلن سنگین / سبک خطی به مجری‌گری پتروشیمی لرستان (خرم‌آباد) با ظرفیت ۳۳۰ هزار تن در سال

ج) طرح PBR / SBR به مجری‌گری پتروشیمی تخت‌جمشید (ماهشهر) با ظرفیت ۴۸ هزار تن در سال

د) واحد الفین یازدهم (فاز دوم) به مجری‌گری پتروشیمی کاویان (عسلویه) با ظرفیت حدود هزارو صد هزار تن در سال

نکته مهم در حوزه صنعت پتروشیمی همانا میزان استفاده از ظرفیت‌های خالی یا اسمی است. مراجعه به آمارها نشان می‌دهد شاخص «درصد عملکرد به ظرفیت برنامه‌ریزی‌شده» در سال ۱۳۹۱ حدود ۸۴ درصد بوده که این میزان در سال ۱۳۹۳ به حدود ۹۰ درصد رسیده است. به‌منظور ریشه‌یابی مشکلات موجود در راستای دستیابی به ظرفیت اسمی در شرکت‌های تولیدی صنعت پتروشیمی، کمیته کارشناسی‌ای با عنوان «کمیته رفع موانع تولید در NPC» تشکیل‌شده و با جدیت تمام به جزئیات موانع تولید پرداخته است. نتایج بررسی‌ها حاکی از آن است که واحدهای عملیاتی با توان بیشتری در مدار تولید قرار گرفتند، به‌طوری که موجب تولید ۳.۴ میلیون تن افزایش تولید در بازه زمانی ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۳ شده است.

۴- فاینانس؛ چالش همیشگی

شکی نیست که صنعت پتروشیمی مانند دیگر بخش‌های صنعت نفت کشور با چالش تأمین مالی روبه‌رو است. توسعه همه‌جانبه این صنعت تا حدود زیادی منوط به برقراری جریان وجوه سرمایه‌گذاری است. این وضع در شرایط تحریم برقرار بوده و مانعی برای توسعه این بخش به شمار می‌رفته؛ اما این به آن معنا نیست که بتوان همه کاستی‌ها را به مقوله تحریم‌ها نسبت داد. به‌هرحال طبق گزارش‌های رسمی، میزان سرمایه‌گذاری کل ۶۷ طرح در دست اجرای صنعت پتروشیمی، به حدود ۴۰ میلیارد دلار بالغ می‌شود. یکی از مشکلات اساسی و مشترک در اجرای این طرح‌ها تأمین منابع مالی و گشایش ال‌سی آنهاست. در چندماهه اخیر و در نتیجه تلاش‌های شرکت ملی صنایع پتروشیمی و معاونت امور بین‌الملل وزارت نفت و با همکاری سفارت جمهوری اسلامی ایران در پکن و به لطف مدیریت عالمانه بانک مرکزی، خوشبختانه ال‌سی طرح‌های الفین و متانول بوشهر، متانول سبلان، متانول کیمیای پارس خاورمیانه، آمونیاک و اوره مسجد سلیمان، آمونیاک و اوره لردگان و آمونیاک و اوره هنگام، از طریق فاینانس چین و همچنین ال‌سی طرح‌های ESBR صدف، الفین ایلام، متانول سیراف و چند طرح دیگر از طریق صندوق توسعه ملی گشایش یافته است و طبق اظهارنظر مسئولان محترم بانک سپه، اعتبار اسنادی طرح‌های خط لوله مرکز به صورت PRE-ADVICE اعلام شده است. درحال‌حاضر طرح‌های پتروشیمی توسط بخش خصوصی در حال اجراست و بنابراین منابع مالی فعال در این صنعت نیز در قالب «آورده‌های سهامداران»، «صندوق توسعه ملی»، «فاینانس خارجی» و «دریافت تسهیلات از بانک‌های داخلی» تأمین می‌شود.

طبق گزارش‌های رسمی میزان سرمایه‌گذاری کل ۶۷ طرح در دست اجرای صنعت پتروشیمی، به حدود ۴۰ میلیارد دلار بالغ می‌شود. یکی از مشکلات اساسی و مشترک در اجرای این طرح‌ها تأمین منابع مالی و گشایش ال‌سی آنهاست

۵- خط لوله اتیلن غرب

یکی از مهم‌ترین پروژه‌های در دست اجرای صنعت پتروشیمی، طرح خط لوله اتیلن غرب و طرح‌های پتروشیمی واقع در مسیر این خط لوله است. طرح خط لوله اتیلن غرب کشور، که از نظر شرایط اقلیمی دشوارترین خط لوله انتقال اتیلن در جهان است، توسط شرکت مدیریت توسعه صنایع پتروشیمی در سه فاز در حال اجراست. طول این خط حدود دوهزارو ۷۰۰ کیلومتر (در مسیری از عسلویه تا تبریز) است که فاز اول آن (یعنی از عسلویه تا کرمانشاه) در سال ۱۳۹۱ موردبهره‌برداری قرار گرفت. فاز دوم آن (از کرمانشاه تا مهاباد - میاندوآب) چند روز قبل به بهره‌برداری رسید که براین اساس با رسیدن این خط به پتروشیمی‌های غرب کشور هم‌اکنون خوراک موردنیاز پتروشیمی مهاباد تأمین شده است. هم‌اکنون با دریافت اتیلن از این خط لوله، شرکت‌های پلیمر کرمانشاه و پتروشیمی لرستان در حال تولید / تولیدآزمایشی هستند و طرح‌های پلی‌اتیلن مهاباد و کردستان نیز با دریافت اتیلن از این طریق، عملا مشکل تأمین خوراک نخواهند داشت. همچنین قرار است تعداد هفت طرح در دست اجرا، از این خط لوله تغذیه شوند (سه طرح در استان‌های غربی و چهار طرح در منطقه دنا). درحال‌حاضر واحد پلی‌اتیلن سنگین پتروشیمی ایلام به‌طور موقت تا زمان بهره‌برداری از واحد الفین آن شرکت، با اتصال به خط لوله غرب در مدار تولید قرار گرفته است. اساسا اجرای این خط لوله و همچنین طرح‌های وابسته به آن، تأثیرات عظیمی در اشتغال (چه از حیث دوران ساخت طرح‌ها و چه از لحاظ دوران بهره‌برداری) مناطق غرب کشور دارد. به این میزان باید توسعه صنایع پایین‌دستی و صادرات محصولات پتروشیمی و محصولات پایین‌دستی را نیز اضافه کرد که در نهایت موجب رونق اقتصادی این مناطق خواهد شد. چنان‌که ذکر شد، تعدادی از طرح‌های توسعه‌ای پتروشیمی، وابسته به این خط لوله هستند؛ بدین شکل که سه طرح در قالب «تغذیه‌کننده اتیلن به خط» و ۱۲ طرح در قالب «دریافت‌کننده اتیلن از خط» تعریف شده است. طرح‌های تغذیه‌کننده «الفین کاویان»، «الفین ایلام» و «الفین گچساران» هستند. به غیراز الفین کاویان که در زمان آغاز به کار دولت یازدهم پیشرفتی بالای ۹۸ درصد داشته است، دو طرح دیگر به‌ترتیب حدود ۴۴ و ۲۴ درصد پیشرفت داشته‌اند که تا ابتدای تابستان امسال به ترتیب به رشد ۶۶ و ۳۴ درصدی رسیده‌اند، اما واحدهای دریافت‌کننده اتیلن عملا طیفی از واحدهای پلی‌اتیلنی (شامل ایلام، لرستان، مهاباد، کردستان، اندیمشک، میاندوآب، ممسنی، بروجن، دهدشت و کازرون) و پلیمری (کرمانشاه) و اتوکسیلات (همدان) هستند. این واحدها در اوایل سال ۱۳۹۲ پیشرفت‌های متفاوتی داشته‌اند. برای مثال پلیمر کرمانشاه در سال ۱۳۹۱ افتتاح شده یا پلی‌اتیلن ایلام با ۹۶ درصد پیشرفت عملا در سال ۱۳۹۳ افتتاح شده است. برخی از این واحدها نیز رشد خاصی در زمان دولت یازدهم نداشته‌اند و البته برخی دیگر نیز رشد مطلوبی داشته‌اند. برای نمونه در اوایل سال ۱۳۹۲ میزان پیشرفت پلی‌اتیلن مهاباد حدود ۷۰ درصد بوده که هم‌اکنون به مرز ۹۶ درصد رسیده یا واحد پلی‌اتیلن کردستان که در ابتدای سال ۱۳۹۲ پیشرفت ۶۱ درصدی داشته و اکنون به ۹۱ درصد پیشرفت رسیده است. همچنین واحد پلی‌اتیلن لرستان در ابتدای سال ۱۳۹۲ حدود ۸۵ درصد پیشرفت داشته که هم‌اکنون در حال تولید آزمایشی است. در یک نگاه کلان، میزان پیشرفت خط لوله اتیلن غرب (سه فاز) در اوایل سال ۱۳۹۲ رشد حدود ۷۲ درصد داشته که این میزان در ابتدای تابستان امسال به مرز ۸۰ درصد رسیده است.

۶- آخرین وضعیت ساماندهی خوراک

دولت یازدهم در راستای اجرای «جزء چهار از بند (الف) ماده (۱)» قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، اقداماتی را انجام داده است. در این «جزء»؛ تبصره بند (ب) ماده (۱) قانون هدفمندکردن یارانه‌ها اصلاح شده است. در این رابطه وزارت نفت با همکاری شرکت ملی صنایع پتروشیمی اقدام به تنظیم پیش‌نویس یک آیین‌نامه کرده که در آن درباره قیمت‌گذاری خوراک صنایع پتروشیمی (به‌ویژه در حوزه طرح‌های جدید) تصمیم‌گیری قانونی صورت گرفته است. در آیین‌نامه یاد شده، میزان تخفیف خوراک بالادست برحسب مناطق مختلف و تکمیل زنجیره ارزش به‌عنوان مشوق‌هایی برای سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در راستای توسعه پتروشیمی مشخص شده است. به هر تقدیر جای هیچ شکی نیست که برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده در صنعت پتروشیمی، با رویکرد پرهیز از خام‌فروشی و تکمیل زنجیره ارزش است تا از این طریق، فرایند تبدیل محصولات پایه و میانی به «محصولات با ارزش افزوده بالاتر» محقق شود. از سوی دیگر سیاست دولت و وزارت نفت بر آن است که طرح‌های معرفی‌شده (یا واگذارشده) به سرمایه‌گذاران نیز در قالب «مجتمع‌های یکپارچه» باشد؛ چراکه «از ابتدای زنجیره» تا «محصولات نهایی پتروشیمی» در یک فرایند مشخص و یکپارچه در اختیار سرمایه‌گذاران قرار گیرد. درحال‌حاضر ظرفیت اسمی مجتمع‌های تولیدی پتروشیمی معادل حدود ۶۰ میلیون تن در سال است که با بهره‌برداری از ۶۷ طرح (از برنامه پنجم) به مرز ۱۲۱ میلیون تن در سال می‌رسد. نقشه راه این صنعت حاکی از آن است که با اجرای ۳۶ طرح در برنامه‌های ششم و هفتم توسعه؛ میزان ظرفیت اسمی این صنعت به ۱۸۳ میلیون تن در سال خواهد رسید.

معاون وزیر راه و شهرسازی خبر داد

مسکن مهر بالای کوه هم رفت

شرق: معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: مجتمع‌های مسکونی را می‌توان کنار هم کاشت. اگر قرار بود فقط مسکن بسازیم امروز می‌توانستیم اعلام کنیم مسکن مهر تمام شده، اما ما موظف هستیم همه شهر را بسازیم. محسن نریمان در نشست خبری افزود: برای احداث و تکمیل شهرهای جدید، بیشتر مردم‌محور عمل می‌کنیم، نه دولت‌محور و تلاش می‌کنیم در نسل نو شهرهای جدید، از حضور بخش خصوصی و غیردولتی استفاده شود. مدیرعامل شرکت عمران شهرهای جدید با اشاره به اینکه ۲۰ درصد از واحدهای مسکونی مهر کشور در شهرهای جدید تأسیس شده است، گفت: با این حساب شرکت عمران شهرهای جدید، متولی ۲۰ درصد از طرح مسکن مهر است. وی با بیان اینکه دولت قبلی به دنبال زمین‌های بلامعارض برای ساخت مسکن مهر بود، ادامه داد: شهرهایی مانند پرند و پردیس از این زمین‌ها داشتند و بخشی از ساخت مسکن مهر در این شهرها تحقق یافت.وی اضافه کرد: زمین‌های رایگان اطراف شهر کافی نبوده و برای همین از زمین رایگان بالای کوه استفاده شده است، اما حالا با بررسی‌هایی که انجام شده است، باید در دل کوه‌ها شبکه برق و آب و گاز برده شود. نریمان ادامه داد: اگر در دل پامنار و در بافت فرسوده زمین می‌خریدیم احداث مسکن مهر، ارزان‌تر تمام می‌شد، اما به خاطر زمین‌های رایگان، شهرهای جدید در نقاط نامناسب ساخته شده‌اند و دولت به خاطر این تصمیم، باید هزینه‌های روبنایی و زیربنایی را با میلیاردها تومان اعتبار انجام دهد. نریمان تأکید کرد: تلاش می‌کنیم مسکن مهر کیفی‌تر عرضه شود؛ ازاین‌رو با انجام طرح‌های زیربنایی و روبنایی بیش از ۲۰ هزار واحد مسکونی در پردیس آماده کرده‌ایم، ولی مسئله تأمین آب، برق و گاز باقی مانده و دستگاه‌های متولی این امور باید کمک کنند. معاون وزیر راه و شهرسازی افزود: سعی می‌کنیم از محل زمین‌هایی که در اختیار داریم، تأمین اعتبار کرده و مشکلات را حل کنیم. وی با بیان اینکه در دولت قبل اعلام شد مسکن ارزان می‌سازیم، اما بعد از آن، گفته شد از آورده مردم تونل و پل بسازیم، تصریح کرد: در مصوبه دولت قبل آمده است شرکت عمران شهرهای جدید می‌تواند از آورده مردم برای طرح‌های زیربنایی و روبنایی استفاده کند و جالب‌تر اینکه در طرح بعدی این شرکت «موظف» به تأمین اعتبار از این طریق شده است.

۱۳۴ خودرو لوکسی که خاک می‌خورند

مزایده بی‌نتیجه اموال امیرمنصور آریا

شرق: باز هم امیرمنصور آریا در صدر اخبار قرار گرفت، اما از فرد جدیدتر واردمیدان‌شده هنوز خبری نیست. مدیرعامل سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی در یک نشست خبری با اشاره به اینکه امیرمنصور آریا ۴۰ رقم اموال غیرمنقول و ۲۷.۱۱ درصد سهم از کارخانه فولاد خوزستان داشته است، درباره وضعیت اموال شناسایی‌شده از بابک زنجانی گفت: هنوز در مورد این طرح از دادستانی چیزی به ما اعلام نشده است. به گزارش ایسنا، دلیری درباره وضعیت اموال امیرمنصور آریا اظهار کرد: ارزش ۴۰ سند شناسایی‌شده از اموال غیرمنقول، طبق برآورد کارشناسی اولیه حدود دوهزارو ۲۳۹ میلیارد ریال و ارزش سهم ۲۷.۱۱ درصدی وی از کارخانه فولاد خوزستان پنج هزار میلیارد ریال است که این میزان در اختیار سازمان اموال تملیکی قرار دارد. وی در ادامه افزود: تا پایان سال ۱۳۹۳، ۱۴۴ میلیارد ریال از اموال منصور آریا تعیین تکلیف شده و به فروش رسیده است و تا پایان مردادماه امسال نیز ۷۵۶ میلیارد ریال دیگر از اموال وی نیز به فروش رفته است. بقیه اموال غیرمنقول وی نیز تا پایان امسال تعیین تکلیف خواهد شد؛ تا به حال پنج یا شش بار به مزایده گذاشته‌ایم که از آن استقبال نشده است. مدیرعامل سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی با تأکید بر اینکه کارخانه فولاد خوزستان جزء اولویت‌های این سازمان در مورد اموال آریا است، گفت: سعی می‌کنیم آن را هم به فروش برسانیم و با بانک ملی که بیشترین سهم را در این کارخانه داشته است، وارد مذاکراتی شده‌ایم. دلیری همچنین درباره اموال بابک زنجانی تصریح کرد: هنوز از سوی دادستانی و ستاد مبارزه با فساد اقتصادی اموال جدیدی از وی به ما اعلام نشده است اما تخمین زده می‌شود که این اموال حدود پنج هزار میلیارد ریال باشد که در آینده نزدیک در اختیار سازمان اموال تملیکی قرار می‌گیرد. هنوز حکم بابک زنجانی قطعی نشده است. مدیرعامل سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی درباره تعداد خودروهای لوکس (با حجم موتور بالای ۲۵۰۰ سی‌سی) در انبارهای این سازمان اظهار کرد: طبق مصوبه مجلس دیگر سازمان نمی‌تواند این خودروها را در مزایده به فروش برساند. وی عنوان کرد: درحال‌حاضر مجموعا نزدیک به ۱۳۴ خودرو لوکس در انبارهای ما قرار دارد که ارزش چند دستگاه از آنها به چهار میلیارد تومان نیز می‌رسد، اما ارزش میانگین آنها یک میلیارد تومان است.

بازار

بورس مه‌آلود

عنوان شاخص	مقدار	تغییر
کل	۶۴۴۵۱.۳	۲۴۵.۰۸
شاخص قیمت	۲۵۴۷۸.۳	۹۶.۸۱
شاخص کل (هم‌وزن)	۹۸۵۷.۴	۴۰.۸۰
شاخص قیمت (هم‌وزن)	۸۴۲۶.۴	۳۴.۸۰
آزاد شناور	۷۲۷۱۱.۷	۴۷۶.۸۹
۵۰ شرکت بزرگ	۲۶۴۳.۹	۱۱

● **شرق:** شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در روز گذشته با ۲۴۵ واحد رشد به عدد ۶۴ هزارو ۴۵۱ رسید تا نشان دهد دیگر به‌راحتی زیر ۶۴ هزار واحد نخواهد رفت. شاخص در هفته گذشته حدود هزار واحد افت داشت و معاملات کم‌حجم هم خستگی مضاعفی به فعالان بورس تحمیل کرده بود. هرچند معاملات شنبه تنها کمی بیش از هزار میلیارد ریال رقم خورد، ولی برای هفته پیش‌رو کمی امیدواری را به سرمایه‌گذاران تزریق کرد. سیدخروشاهی، تحلیلگر بازار سرمایه در این خصوص به «شرق» گفت: سرمایه‌گذاری در بورس مانند رانندگی در جاده‌ای مه‌آلود شده است. رکود طولانی فضای کلان اقتصادی کشور در کنار بازارهای جهانی کم‌رمق و نزولی، باعث دنباله‌دارشدن بی‌حالی این روزهای بورس شده است. وی همچنین افزود: با سیاست‌های پولی و مالی سال جاری انتظار رشد اقتصادی بالا و رونق در بازار سرمایه کمی دور از ذهن است. مجموع همین شرایط است که تصمیم‌گیری در فضای بورس را دشوار کرده است و سرمایه‌گذاران ترجیح می‌دهند دست‌به‌عصا حرکت کنند.

طلا افزایش قیمت دارد

طلاو سکه *	قیمت	تغییر
طرح جدید	۹۰۹۰۰۰	⇩
طرح قدیم	۹۰۹۰۰۰	⇩
نیم	۴۶۸۰۰۰	–
ربع	۲۶۵۰۰۰	–
گرمی	۱۷۰۰۰۰	–
گرم ۱۸ عیار	۹۳۲۹۱	–
اونس * (دلار)	۱۱۳۳	⇧

ارز *	قیمت(تومان)	تغییر
دلار آمریکا	۳۳۸۳	⇩
یورو	۳۸۳۰	⇩
پوند	۵۲۴۵	⇩
درهم	۹۳۲	⇩

● **شرق:** دیروز، روز بازارهای ارز و طلا نبود؛ آرام بودند و کمترین نوسان‌ها را تجربه کردند. مصطفی قدرتی، معامله‌گر ارز و سکه، در گفت‌وگو با «شرق» می‌گوید: صبح دیروز هر دلار آمریکا با قیمت سه هزارو ۳۹۵ تومان معامله شد و تا سه هزارو ۳۸۱ تومان هم پایین آمد اما در آخر وقت بازار دو تومان افزایش قیمت را پشت‌سر گذاشت. عوامل بانکی دیروز قیمت هر دلار را سه هزارو ۳۶۸ تومان اعلام کردند. دیروز بانک مرکزی قیمت دو هزار و ۹۹۶ تومان را برای دلار اعلام کرد. برخی از کارشناسان یکی از عوامل افزایش قیمت دلار در بازار آزاد را رسیدن دلار دولتی به سه هزار تومان ذکر می‌کنند. سکه طرح جدید هم با ۹۱۴ هزارتومان معاملات اول صبح خود را آغاز کرد. اما بعدازظهر قیمتی که برای سکه اعلام شد، ۹۰۹ هزار تومان بود که این قیمت آخرین و پایین‌ترین قیمت برای سکه طرح جدید بود. با این اوصاف حباب سکه به ۹ هزار تومان کاهش پیدا کرد. معاملات اونس طلا هم با ۱۱۳۳.۸۰ دلار بسته شد که بازار امروز در صورت داشتن نوسان، دلیلی به‌جز دلار نخواهد داشت. نتایج جدیدترین نظرسنجی کیتکو از کارشناسان اقتصادی و تحلیلگران بازار طلا نشان می‌دهد قیمت جهانی طلا در هفته جاری با افزایش بیشتری روبه‌رو خواهد شد.

خبر

قطار فوق سریع ژاپن در راه ایران

● **تسنیم:** مسئولان تجاری ایران و ژاپن توافق کردند برای اجرائی‌شدن همکاری‌های تجاری، اقتصادی و صنعتی میان تهران و توکیو کارگروه تخصصی تشکیل دهند. این تصمیم در نشست دیروز ولی‌الله افخمی‌راد، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس سازمان توسعه تجارت با «هیروفومی کاتاسه»، مدیرکل سیاست‌گذاری وزارت اقتصاد، تجارت و صنعت ژاپن گرفته شد. این کارگروه در نظر دارد در نخستین گام در حوزه شبیه‌سازی طرح‌هایی که امکان اجراشدن دارند، بررسی همکاری‌های بخش خصوصی دو کشور، همکاری‌های زیرساختی و زیربنایی و همفکری در حوزه سیاست‌گذاری‌های تجاری و صنعتی فعالیت کند.

ورود هیأت‌های تجاری ۱۰ کشور اروپایی به ایران

● **تسنیم:** شاهرخ میرزاحسینی رئیس مرکز تجاری ایران در اتحادیه اروپا، گفت: تا پایان سال سرمایه‌گذاران مختلف کشورهای اروپایی، ازجمله مجارستان، ایتالیا، آلمان، یونان، اسپانیا، فرانسه، هلند، سوئد، نروژ و دانمارک